

pARadOXiSMul – ULTIMA AVANGARDĂ A MILENIULUI DOI

editat de Gheorghe Niculescu

[From the book: **NonPoems**, by Florentin Smarandache, Xiquan Publishing House, Phoenix, Chicago, 1991, 1992, 1993; the volume contains very experimental so called, such as:

- poems without verse;
- poems without poems;
- poem-drafts;
- drawn-poems;
- poems in Pirissanorech (language spoken in the South-West of the United States by a single person);
- super-poems;
- graphic poems;
- upset-poems.]

A) Definitie:

Paradoxismul este o miscare internationala de avangarda in literatura, arta, filozofie, chiar si stiinta, bazata pe folosirea excesiva de antiteze, antinomii, contradictii, oximorone, parabole, paradoxuri in creatie.

A fost infiintat de catre scriitorul, artistul, si omul de stiinta Florentin Smarandache in anii 1980 in Romania, care dorea “largirea sferei artistice prin elemente neartistice si prin experimente contradictorii; in special creatie in contra-timp, contra-sens.”

B) Etimologie:

Paradoxism=paradox+ism, inseamna teoria si scoala de folosire excesiva a paradoxurilor in creatie.

C) Istoric:

“Paradoxismul a pornit ca un protest anti-totalitar impotriva unei societati inchise, Romania anilor 1980, unde intreaga cultura era manipulata de un singur grup. Numai ideile lor contau. Noi, ceilalti, nu puteam publica aproape nimic.

Si-atunci am zis: hai sa facem literatura... fara a face literatura! Sa scriem... fara sa scriem nimic. Cum? Simplu: literatura-obiect. ‘Zborul unei pasari’, de pilda, reprezenta un “poem natural”, care nu mai era nevoie sa-l scrii, fiind mai palpabil si perceptibil decat niste semen asternute pe hartie, care, in fond, ar fi constituit un “poem artificial”: deformat, rezultat printr-o traducere de catre observant a observatului, iar orice traducere falsifica intr-o anumita masura. ‘Masinile uruind pe strazi’ era un “poem citadin”,

‘taranii cosand’ un “poem semanatorist”, ‘visul cu ochi deschisi’ un “poem suprarealist”, ‘vorbirea in dodii’ un “poem dadaist”, ‘conversatia in chineza pentru un necunosctor al acestei limbi’ un “poem lettrist”, ‘discutiile alternante ale calatorilor, intr-o gara, pe diverse teme’ un “poem postmodernist” (inter-textualism).

O clasificare pe verticala? “Poem vizual”, “poem sonor”, “poem olfactiv”, “poem gustativ”, “poem tactil”.

Alta clasificare in diagonala: “poem fenomen (al naturii)”, “poem stare sufleteasca”, “poem obiect/lucru”.

In pictura, sculptura analog – toate existau in natura, de-a gata.

Deci, un protest mut am facut!

Mai tarziu, m-am bazat pe contradictii. De ce? Pentru ca traiam in acea societate o viata dubla: una oficiala – propagata de sistemul politic, si alta reala. In mass-media se promulga ca ‘viata noastra era minunata’, dar in realitate ‘viata noastra era mizerabila’. Paradoxul in floare! Si atunci am luat creatia in deriziune, in sense inverse, sincretic. Astfel s-a nascut paradoxismul. Bancurile populare, la mare voga in ‘Epoca’ Ceausescu, ca o respiratie intelectuala, au fost surse de inspiratie superbe.

“Non”-ul si “Anti”-ul din manifestele-mi paradoxiste au avut un caracter creativ, nicidecum nihilistic (C. M. Popa). Trecerea de la paradoxuri la paradoxism a descris-o foarte documentat Titu Popescu intr-o carte clasica asupra miscarii: “Estetica paradoxismului” (1994). Pe cand I. Soare, I. Rotaru, M. Barbu, Gh. Niculescu au studiat paradoxismul in

opera mea literara. N. Manolescu se exprima despre un volum de versuri al meu ca este "in raspar". Nu am avut un premergator care sa ma fi influentat, ci m-am inspirat din situatia pe dos care exista in tara. Am pornit din politic, social, si treptat am ajuns la literatura, arta, filozofie, chiar stiinta. Prin experimente bazate pe contradictii s-au adus termeni noi in literatura, arta, filozofie, stiinta, chiar si noi proceduri, metode, algoritmi de creatie. Intr-unul dintre manifeste propusesem deturnarea sensului, de la figurat la propriu, interpretari in contra-sens ale expresiilor si cliseelor lingvistice, etc. Iar in 1993 am efectuat un turneu paradoxist in Brazilia pe la universitati si asociatii literare.

In decursul a 30 de ani de existenta a paradoxismului, s-au publicat vreo 30 de carti si peste 200 comentarii (articole, recenzii, note), plus 5 antologii internationale cuprinzand circa 300 scriitori de pe glob, cu texte in diverse limbi." (Florentin Smarandache)